

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/19-03/30
URBROJ: 613-02-08-19-7

Zagreb, 18. studenoga 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE ZA 2018.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2018.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	17
	Metode i postupci revizije	18
	Nalaz za 2018.	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske demokratske zajednice (dalje u tekstu: Stranka) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u siječnju 1990. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv Stranke je HDZ. Sjedište Stranke je Trg žrtava fašizma 4, Zagreb. Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Program Stranke, donesen 2002., temelji se na programskoj deklaraciji s Osnivačke skupštine iz 1989. te drugim programskim dokumentima donesenim na općim saborima i Središnjem odboru. Program sadrži proslov, temeljna načela te stav i aktivnosti Stranke vezane uz hrvatsku državu, Domovinski rat, hrvatske branitelje, pravnu državu, gospodarstvo, socijalnu politiku, znanost, tehnologiju i sveučilište, predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo, nacionalnu sigurnost, zdravstvo, kulturu, ekologiju, obitelj, mladež, starije osobe, vjerske zajednice te Hrvatsku i svijet.

Statut Stranke, koji je bio na snazi do 30. lipnja 2018., donesen je u travnju 2000., a zadnja izmjena Statuta u svibnju 2016. Opći sabor Stranke donio je u svibnju 2018. novi Statut, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2018. (čime je izvan snage stavljen Statut iz travnja 2000. sa svojim izmjenama i dopunama). U nastavku se opisuju odredbe Statuta koji je bio na snazi od 1. srpnja 2018. Statutom su utvrđene temeljne odredbe (temeljna načela i ciljevi, predmet Statuta, ostali nazivi, područje djelovanja i sjedište Stranke, obilježja Stranke, javnost rada, odnosi prema drugim strankama te sudjelovanje mlađih i žena), članstvo, ustrojstvo tijela Stranke, neovisna i nadzorna tijela, unutarstranački izbori, referendumi i predizbori te način rada i transparentnost financiranja.

Stranka je narodna i stožerna državotvorna stranka koja promiče hrvatske nacionalne interese, domoljublje te tradicionalne, demokršćanske i univerzalne humanističke vrijednosti. U središtu politike Stranke je čovjek sa svojim neotuđivim dostojanstvom, pravima i odgovornostima. Promiče vrijednosti slobode, demokracije, pravne države, poštovanja temeljnih ljudskih prava, obiteljskih vrijednosti, ravnopravnost žena i muškaraca, solidarnosti te socijalno-tržišnog gospodarstva. Stranka baštini povjesnu ulogu stožerne stranke u stvaranju samostalne i neovisne hrvatske države na temelju politike pomirbe i zajedništva domovinske i iseljene Hrvatske prvog predsjednika Stranke i Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana te u ostvarenju slobode hrvatskog naroda i pobjede u Domovinskom ratu. Dio je europskog desnog centra i smješta Hrvatsku u europski kulturni i civilizacijski krug. Organizacijska struktura i politički rad Stranke temelje se na demokratskim načelima. Javno djeluje u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Stranka je ustrojena na područnom načelu i sastoji se od organizacija koje djeluju na određenom području, odnosno teritorijalnih organizacija. Teritorijalne organizacije Stranke su temeljne (ogranci), kotarske, organizacije gradskih četvrti (područne), općinske, gradske i županijske organizacije Stranke i Gradska organizacija Grada Zagreba. Na području Republike Hrvatske Stranka ima 2 489 temeljnih organizacija (ograna), 20 županijskih organizacija i organizaciju Grada Zagreba, 127 gradskih organizacija, 421 općinsku organizaciju, 17 organizacija gradskih četvrti (područnih) u Gradu Zagrebu te 20 organizacija (koordinacija) u inozemstvu.

U skladu sa Statutom, u okviru Stranke djeluju zasebni oblici organiziranja, odnosno klubovi članova Stranke u predstavničkim tijelima (Klub zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, Klub članova Stranke u Europskom parlamentu, klubovi vijećnika, članova skupština i zastupnika Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave) te zajednice Stranke, radi osnaživanja zastupanja posebnih političkih interesa i doprinosa rješavanju izazova određene društvene skupine (Mladež Stranke, Zajednica žena Katarina Zrinski, Zajednica utemeljitelja Stranke dr. Franjo Tuđman, Zajednica branitelja Gojko Šušak, Akademska zajednica dr. Ante Starčević i Zajednica poduzetnika i obrtnika). Stranka je osnivač Zaklade hrvatskog državnog zavjeta (dalje u tekstu Zaklada).

Središnja politička tijela Stranke od 1. srpnja 2018. su: Opći sabor, Predsjednik, Predsjedništvo i Nacionalni odbor. Mandat članova središnjih političkih tijela je četiri godine.

Opći sabor je najviše stranačko tijelo koje donosi Statut, Program i opće smjernice politike Stranke. Opći sabor bira članove Predsjedništva i Nacionalnog odbora u skladu sa Statutom i Pravilnikom. Zasjeda najmanje svake dvije godine. Opći sabor čine članovi Nacionalnog odbora, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu koji su članovi Stranke, članovi Vlade Republike Hrvatske i čelnici središnjih državnih ureda koji su članovi Stranke, župani i predsjednici županijskih skupština koji su članovi Stranke, predsjednici neovisnih i nadzornih tijela te teritorijalnih organizacija Stranke (osim temeljnih organizacija/ogranaka), predsjednici organizacija Stranke u inozemstvu, članovi predsjedništva zajednica Stranke, nacionalnih odbora Mladeži Stranke i Zajednice žena Katarina Zrinski te izaslanici županijskih organizacija Stranke.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, upravlja radom Stranke, vodi politiku Stranke u skladu s Programom i odlukama središnjih tijela te ima pravo i dužnost osigurati suradnju i odgovornost svih tijela i dužnosnika Stranke u provedbi utvrđene politike. Predsjednik Stranke podnosi izvješće o radu Općem saboru Stranke, predsjeda sjednicama Predsjedništva i Nacionalnog odbora Stranke i osigurava provedbu njihovih odluka. Također, Predsjednik Stranke pisom odlukom određuje zamjenika, glavnog tajnika, potpredsjednika ili drugog člana Stranke da u njegovo ime zastupa Stranku u vezi s pojedinim pitanjem, a radi zaštite pravnih interesa Stranke može ovlastiti (opunomoći) člana Stranke ili osobu koja je ovlaštena pružati pravnu pomoć za zastupanje u pojedinim pravnim stvarima.

Predsjednik Stranke od 20. srpnja 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2019.) je mr. sc. Andrej Plenković. Prema odluci Općeg sabora Stranke od 28. svibnja 2016., zamjenik predsjednika Stranke je Milijan Brkić. Zamjenik predsjednika obavlja poslove za koje ga ovlasti predsjednik Stranke te je za svoj rad odgovoran predsjedniku i članovima Stranke.

Predsjedništvo je operativno-političko tijelo Stranke koje redovito raspravlja i odlučuje o aktualnim političkim pitanjima, predlaže Nacionalnom odboru izborni program i strategiju Stranke, nadzire rad članova Stranke u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, usvaja godišnji program rada s finansijskim planom poslovanja i godišnja finansijska izvješća, daje suglasnost za pokretanje stegovnog postupka protiv članova središnjih tijela Stranke te državnih dužnosnika iz redova Stranke, na prijedlog predsjednika imenuje pomoćnike glavnog tajnika, glasnogovornika, tajnike za pojedine grupe poslova, odbore i povjerenstva, te odlučuje o svim pitanjima koja Statutom nisu izričito stavljena u djelokrug drugih tijela.

Predsjedništvo čine predsjednik, zamjenik predsjednika, četiri potpredsjednika, deset izabralih članova Predsjedništva, glavni, politički i međunarodni tajnik Stranke, predsjednici Gradske organizacije Stranke Grada Zagreba, Mladeži Stranke, zajednica Stranke, Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i Kluba zastupnika Stranke u Europskom parlamentu te predsjednici Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, ako su članovi Stranke.

Nacionalni odbor je najviše tijelo Stranke između dvije sjednice Općeg sabora. Predsjednik Stranke predsjeda sjednicama i saziva Nacionalni odbor najmanje jednom u tri mjeseca i kada to zatraži trećina članova Nacionalnog odbora. Nacionalni odbor čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija Stranke, tri predstavnika koordinacija Stranke iz inozemstva, 40 izabralih članova Nacionalnog odbora, ravnatelj Zaklade, pročelnik Savjetodavnog vijeća, predsjednik i potpredsjednici Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, predsjednik i potpredsjednici Kluba zastupnika Stranke u Europskom parlamentu, predsjednik i potpredsjednici Hrvatskoga sabora te Vlade Republike Hrvatske. Nacionalni odbor brine o provedbi odluka Općeg sabora; utvrđuje prijedlog Statuta i Programa koji podnosi Općem saboru; na prijedlog Predsjedništva utvrđuje Etički kodeks ponašanja članova Stranke; izborni program i strategiju Stranke na državnim izborima; nakon provedenih predizbora utvrđuje listu kandidata na državnim izborima; odlučuje o predizbornim i poslijeizbornim koalicijama, kao i o ostalim oblicima suradnje s drugim političkim strankama; nakon održanih državnih izbora analizira rezultate i izbornu promidžbu, odlučuje o održavanju unutarstranačkih izbora; može raspustiti županijsku organizaciju Stranke; na prijedlog predsjednika Stranke imenuje glavnog tajnika; odlučuje o visini, kriterijima i uvjetima plaćanja, načinu prikupljanja i raspodjeli članarine; bira i razrješuje nadzorna i neovisna tijela Stranke te propisuje način njihovog djelovanja i rada; odlučuje o promjeni adrese sjedišta Stranke; zastupa prava i dužnosti zakladnika Zaklade; utvrđuje usklađenost pravilnika zajednica sa Statutom Stranke; propisuje način provođenja unutarstranačkih izbora za tijela i dužnosnike Stranke na nacionalnoj i lokalnoj razini; u skladu sa Statutom propisuje način rada Stranke u inozemstvu te obavlja i druge poslove određene Statutom.

U suradnji s predsjednikom, glavni tajnik Stranke, sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke, koordinirajući i aktivno surađujući s teritorijalnim organizacijama Stranke. Vodi materijalno i financijsko poslovanje Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke, odlučuje o administrativnim pitanjima i pitanjima zaposlenika te upravlja radom Glavnog tajništva. Glavni tajnik Stranke od 25. srpnja 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2019.) je Gordan Jandroković.

Statutom, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2018., utvrđeno je da Stranka sredstva za rad stječe od prihoda od članarine, dobrovoljnih priloga (donacija), imovine u svojem vlasništvu, izdavačke djelatnosti, organizacije stranačkih događanja, prihoda ostvarenih iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i iz drugih zakonom dopuštenih izvora. Također, utvrđeno je da Stranka ostvarena sredstva koristi za političko djelovanje i ostvarenje svojih političkih ciljeva financiranjem redovnih političkih aktivnosti i troškova izborne promidžbe. Uz Statut doneseni su i Financijski statut, Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mesta (funkcija) u Glavnem tajništvu i uredima Stranke, Pravilnik o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja i Pravilnik o radu. Financijskim statutom utvrđeni su način i uvjeti stjecanja sredstava, upravljanje financijama i vođenje financijskog poslovanja, nadzor i izvješćivanje stranačkih tijela o finansijskom stanju, troškovi i izdaci poslovanja te druga pitanja vezana uz finansijsko poslovanje Stranke.

Početkom 2018. Stranka je imala 73 zaposlenika, od kojih 35 u Središnjici, a u teritorijalnim organizacijama 38. Koncem 2018. imala je 72 zaposlenika, od kojih 35 u Središnjici, a u teritorijalnim organizacijama 37.

Planiranje

Godišnji program rada s financijskim planom Stranke za 2018. donesen je i usvojen na sjednici Predsjedništva u prosincu 2017., a izmjene i dopune u srpnju i prosincu 2018.

Prema izmjenama i dopunama financijskog plana za 2018., prihodi su planirani u iznosu 42.472.500,00 kn, a rashodi u iznosu 30.389.600,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 34.050.000,00 kn, prihode od članarina u iznosu 7.222.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 610.000,00 kn, prihode od imovine u iznosu 70.500,00 kn te druge prihode u iznosu 520.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 18.217.600,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 9.172.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 1.400.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 600.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 187.000,00 kn te druge rashode u iznosu 813.000,00 kn.

Godišnji program rada sadrži planirane aktivnosti teritorijalnih organizacija i tijela Stranke na lokalnoj i nacionalnoj razini te financijska sredstva. Najznačajnije planirane aktivnosti za 2018. su: održavanje sjednica Predsjedništva, Nacionalnog vijeća i Središnjeg odbora, definiranje novog ustroja Stranke, praćenje financijskog i materijalnog poslovanja od strane Nadzornog odbora Stranke i izvještavanje mjerodavnih tijela Stranke, dinamiziranje rada Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru u podršci provođenja programa Stranke i Vlade Republike Hrvatske, suradnja sa sestrinskim europskim strankama, koordinacija rada stranačkih zajednica, pojačano djelovanje na promicanju političkih interesa Stranke među hrvatskim državljanima u državama u kojima djeluju, izrada novog Statuta, aktivnosti u vezi s djelovanjem zajednica Stranke (Mladeži Stranke, Zajednice utemeljitelja Stranke dr. Franjo Tuđman, Zajednice žena Stranke Katarina Zrinski, Zajednice poduzetnika i obrtnika Stranke, Akademske zajednice dr. Ante Starčević i Zajednice branitelja Stranke Gojko Šušak) te Zaklade Stranke, poticanje rada stručnih Odbora, pojačano djelovanje na promicanju političkih interesa Stranke među Hrvatima i hrvatskim državljanima u državama u kojima djeluju, te intenziviranje suradnje sa srodnim političkim strankama i nestranačkim organizacijama u državama u kojima organizacije Stranke djeluju.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Za 2018. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Financijski izvještaji, Godišnji program rada i financijski plan za 2018. i 2019., izmjene i dopune financijskog plana za 2018. te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i objavljeni na mrežnoj stranici Stranke (www.hdz.hr) u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 42.986.708,00 kn, što je za 7.507.010,00 kn ili 14,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 514.208,00 kn ili 1,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

Redni broj	Prihodi	Ostvareni prihodi		
		1	2	3
		Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
1.	Prihodi iz državnog proračuna	19.282.654,00	20.325.029,00	105,4
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	18.996.803,00	13.746.056,00	72,4
3.	Prihodi od članarina	6.805.750,00	7.612.708,00	111,9
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	4.562.341,00	654.684,00	14,3
5.	Drugi prihodi	846.170,00	648.231,00	76,6
Ukupno		50.493.718,00	42.986.708,00	85,1

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (za 5.250.747,00 kn ili 27,6 %), jer su u 2017. ostvareni prihodi od naknade troškova izborne promidžbe zbog održanih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, manje su ostvareni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za 3.907.657,00 kn ili 85,7 %.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 20.325.029,00 kn, što je 47,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene u skladu s odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista. U skladu s odredbama članka 7. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju 2018. Odluku o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 10/18) prema kojoj su Stranci raspoređena sredstva u iznosu 20.325.029,00 kn za 57 zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru. Sredstva su doznačena na središnji račun Stranke u siječnju, travnju, srpnju i listopadu 2018. u skladu s navedenom Odlukom.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 13.746.056,00 kn, što je 32,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 13.743.056,00 kn i naknadu troškova izborne promidžbe (za prijevremene izbore za članove općinskog vijeća jedne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su održani 29. travnja 2018.) u iznosu 3.000,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su na temelju odluka predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne regionalne samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prema članku 5. stavku 1. navedenog Zakona, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 7.612.708,00 kn, što je 17,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Prema odredbama članka 11. Statuta, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2018. i članka 4. Financijskog statuta Stranke, koji je bio na snazi do 19. prosinca 2018., članovi su obvezni plaćati članarinu u skladu s aktima Stranke. Obveznici plaćanja, visina, vrste, način prikupljanja i raspodjela članarina, način ostvarivanja prava članova Stranke na temelju plaćanja članarine, odgovornost dužnosnika i tijela Stranke za provođenje, poštivanje i praćenje obveze plaćanja članarine Stranke kao i druga pitanja povezana s plaćanjem članarine, propisani su Odlukom o članarini i ostvarivanju članskih prava temeljem plaćanja članarine, koju je donio Središnji odbor Stranke u studenom 2014. Navedenom odlukom utvrđena je dužnosnička i redovna članarina. Dužnosničku članarinu su obvezni plaćati članovi koji profesionalno obnašaju neku od dužnosti navedenih u Odluci, na način da mjesечно članarinu uplaćuju na središnji račun Stranke. Dužnosnička članarina plaća se u iznosu 5,0 % neto primljene plaće, odnosno naknade koju primaju članovi za obnašanje dužnosti. Dužnosnici koji su korisnici mirovina ostvarenih prema posebnim propisima na temelju obnašanja dužnosti u Hrvatskom saboru ili Vladi Republike Hrvatske, dužni su plaćati dužnosničku članarinu u iznosu 3,0 % neto primljene mirovine. Redovna članarina je određena u iznosu 10,00 kn mjesечно za članove s plaćom ili mirovinom većom od 3.000,00 kn te 5,00 kn mjesечно za članove s plaćom ili mirovinom manjom od 3.000,00 kn. Redovna članarina plaća se tromjesečno, u prvom mjesecu svakog tromjesečja u godini.

Navedenom Odlukom, utvrđeno je u kojim su slučajevima članovi Stranke oslobođeni plaćanja članarine (učenici, redovni studenti, nezaposleni te socijalni slučajevi). Od 1. siječnja 2015. članarina se uplaćuje na račun Središnjice, s kojeg se jednom mjesечно 60,0 % prikupljenih sredstava doznačuje na podračune županijskih organizacija, a 40,0 % ostaje na računu Središnjice. Stranka vodi evidencije o uplati članarina u računalnom programu. Ustrojena je baza članstva koja sadrži evidenciju članova, praćenje učlanjenih i isčlanjenih članova, promjenu podataka o članovima, visinu članarine te osigurava podatke za mjesечne i godišnje izvještaje o uplaćenim članarinama.

Također, navedenom Odlukom je određeno da će se članu, koji ne plati članarinu jedno tromjesečje, uputiti pisano upozorenje o obvezi plaćanja članarine u roku 15 dana, kao i članu koji je platio manji iznos članarine u odnosu na obvezu. Članu koji ne podmiri članarinu tri mjeseca uzastopno miruju sva članska prava, a mirovanje traje i narednih šest mjeseci nakon podmirivanja obveze plaćanja članarine. Na mrežnoj stranici Stranke u 2018. bio je objavljen Naputak za plaćanje članarina s uputom na koji način izvršiti uplatu članarine.

Obveza i način vođenja evidencija o primljenim članarinama i izdavanju potvrda propisani su odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te finansijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13) koji su bili na snazi u 2018. Vođenje evidencija i izdavanje potvrda za zaposleničke te dužnosničke članarine je u nadležnosti Središnjice. Za primljene članarine su vođene evidencije i izdavane potvrde.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su za potporu političkog djelovanja u iznosu 654.684,00 kn, što je 1,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Dobrovoljni prilozi (donacije) ostvareni su u novcu u iznosu 653.484,00 kn te u uslugama u iznosu 1.200,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) u novcu ostvareni su od 38 fizičkih osoba u iznosu 343.984,00 kn i 28 pravnih osoba u iznosu 309.500,00 kn, a u uslugama od jedne pravne osobe u iznosu 1.200,00 kn. Pojedinačni dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni od fizičkih osoba iznosili su od 1.000,00 kn do 30.000,00 kn, a od pravnih osoba od 1.000,00 kn do 50.000,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Finansijskog statuta, kojima su propisane vrste, način primanja, uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Prema odredbama članaka 10. i 11. navedenog Zakona, dobrovoljni prilozi (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, te se uplaćuju na središnji račun političke stranke. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su evidencije, zaključivani ugovori i izdavane potvrde.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu 648.231,00 kn, što je 1,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od otpisa zastarjelih obveza prema dobavljačima na temelju suglasnosti dobavljača te odluke odgovorne osobe o otpisu obveza zbog zastare, prestanka poslovanja ili nakon provedenog uskladištanja obveza u iznosu 557.863,00 kn, prihode od imovine u iznosu 65.689,00 kn te druge prihode 24.679,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 30.150.067,00 kn, što je za 13.784.698,00 kn ili 31,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 239.533,00 kn ili 0,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	8.384.238,00	9.187.622,00	109,6
2.	Materijalni rashodi	29.699.843,00	17.929.309,00	60,4
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	14.210.289,00	2.491.333,00	17,5
2.2.	Drugi materijalni rashodi	15.489.554,00	15.437.976,00	99,7
3.	Rashodi amortizacije	569.529,00	591.874,00	103,9
4.	Financijski rashodi	609.401,00	184.607,00	30,3
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	1.441.273,00	1.431.047,00	99,3
6.	Drugi rashodi	3.230.481,00	825.608,00	25,6
	Ukupno	43.934.765,00	30.150.067,00	68,6
	Višak prihoda	6.558.953,00	12.836.641,00	195,7

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje (za 11.718.956,00 kn ili 82,5 %) te financijski rashodi (za 424.794,00 kn ili 69,7 %), koji su u 2017. bili veći zbog održanih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, manje su ostvareni drugi rashodi (za 2.404.873,00 kn ili 74,4 %), koji su u 2017. bili veći zbog financiranja izborne promidžbe stranačkih kandidata za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihove zamjenike.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 9.187.622,00 kn, što je 30,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće za redovan rad u iznosu 7.610.505,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.348.264,00 kn te druge rashode za zaposlene (otpremnine, božićnice, regres, darovi djeci zaposlenika, jubilarne nagrade i potpore u slučaju smrti člana uže obitelji) u iznosu 228.853,00 kn. Prosječna plaća po zaposleniku iznosi 6.261,00 kn neto. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stranke te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu 2.491.333,00 kn, što je 8,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na promidžbu u okviru redovnog poslovanja u iznosu 2.481.336,00 kn te izbornu promidžbu za prijevremene izbore za članove općinskog vijeća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji su održani 29. travnja 2018. u iznosu 9.997,00 kn. Rashodi za promidžbu u okviru redovnog poslovanja odnose se na marketinške usluge u vezi s promocijom Stranke putem elektronskih i tiskovnih medija (promocija na društvenim mrežama, press clipping, ispitivanje javnog mijenja, oglašavanje na Google kanalima za kampanju Srce ponosno, savjetovanje i izvođenje komunikacijskih aktivnosti u jednoj županijskoj organizaciji, snimanje dokumentarnog filma o Stranci, redovno praćenje rada Stranke, božićne i uskrsne čestitke, obilježavanje obljetnica povijesnih događaja i osoba) u iznosu 1.325.762,00 kn te promidžbeni materijal (kalendari, majice, letci, zastavice, transparenti, baloni, kemijske olovke, upaljači, lampaši, knjige, zahvalnice, čestitke, pristupnice i drugo) u iznosu 1.155.574,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za prijevremene izbore za članove općinskog vijeća jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu 9.997,00 kn odnose se na usluge promidžbe u iznosu 6.090,00 kn te reprezentaciju u iznosu 3.907,00 kn. Stranka je ostvarene rashode izborne promidžbe evidentirala u poslovnim knjigama, odnosno iskazala u finansijskim izvještajima, na pripadajućim računima računskog plana. Također je sastavila izvještaj o financiranju izborne promidžbe za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Po održanim izborima, Stranka je osvojila dva vijećnička mandata u općinskom vijeću.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 15.437.976,00 kn, što je 51,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 3.998.554,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 2.820.078,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 1.717.155,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 1.715.416,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 909.710,00, kn, energiju (gorivo, plin i električna energija) u iznosu 877.569,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode (literatura, materijal i sredstva za čišćenje i održavanje te drugi materijal za potrebe redovnog poslovanja) u iznosu 620.224,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 483.708,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 452.254,00 kn, komunalne usluge u iznosu 415.499,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu 338.346,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u iznosu 94.337,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (sitan inventar i auto gume, premije osiguranja, članarine, kotizacije, informatičke usluge, leasing, registracija i tehnički pregled vozila, grafičke i druge usluge) u iznosu 995.126,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju ostvareni u iznosu 3.998.554,00 kn odnose se na reprezentaciju za redovno poslovanje Stranke u iznosu 3.743.655,00 kn te cvjećarske usluge povodom obilježavanja značajnih obljetnica i događanja Stranke u iznosu 254.899,00 kn. Prema Odluci o korištenju sredstava reprezentacije iz 2015., koja je bila na snazi do 31. kolovoza 2018., pravo na reprezentaciju imali su korisnici poslovnih kreditnih kartica, predsjednici i tajnici županijskih i gradskih organizacija Stranke te zaposlenici Stranke po posebnom ovlaštenju glavnog tajnika Stranke. Prema odredbama članaka 23., 24. i 25. Pravilnika o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, koji je stupio na snagu 1. rujna 2018., sredstva reprezentacije mogu se koristiti za podmirenje troškova ugostiteljskih usluga, usluga smještaja te nabavu poklona i namirnica za prigodno darivanje i ugošćenje partnera i drugih gostiju Stranke u okviru obavljanja političkih ili protokolarnih aktivnosti i poslova iz djelokruga rada Stranke. Pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju predsjednik, zamjenik predsjednika, glavni tajnik (koji može odobriti korištenje sredstava reprezentacije i drugim dužnosnicima i djelatnicima isključivo za službene potrebe) te međunarodni tajnik Stranke. Nadalje, pravo na korištenje sredstava reprezentacije imaju i predsjednici županijskih organizacija i Gradske organizacije Grada Zagreba, predsjednici zajednica Stranke, odnosno čelnici tijela Stranke koje imaju otvorene podračune u visini osiguranih finansijskih sredstava za tu namjenu. Rashodi za reprezentaciju odnose se na ugostiteljske usluge za domjenke, obilježavanja državnih blagdana i obljetnica osnivanja organizacija Stranke, sastanke županijskih, gradskih i općinskih odbora, predsjedništva Stranke i zastupnika Sabora Republike Hrvatske iz redova Stranke i drugo.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni u iznosu 2.820.078,00 kn odnose se na usluge telefona, mobitela i interneta u iznosu 1.213.670,00 kn, usluge prijevoza članova Stranke u vezi s aktivnostima koje je organizirala Stranka ili koje su bile u vezi s obilježavanjem značajnih povijesnih događaja u iznosu 1.157.429,00 kn, poštarinu u iznosu 202.119,00 kn, usluge prijevoza osoba izvan radnog odnosa (avionske karte) u iznosu 191.567,00 kn te radio i televizijsku pristojbu u iznosu 55.293,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 1.213.670,00 kn odnose se na usluge korištenja fiksnih telefonskih linija, mobilnih usluga te interneta. U 2014. Stranka je donijela Pravilnik o uvjetima korištenja mobilnih telefona i uređaja te Odluku o uvjetima i načinu nabave mobilnih telefona i uređaja, koji su bili na snazi do 31. kolovoza 2018. Prema navedenom Pravilniku, korisnici mobilnih telefona bili su svrstani u četiri skupine prema kojima su korisnici prve skupine imali pravo korištenja mobilnih uređaja bez ograničenja, druge skupine besplatno korištenje do 300,00 kn mjesечно, treće skupine do 200,00 kn mjesечно te četvrte skupine do 100,00 kn mjesечно. U iznos besplatnog korištenja ne uključuje se naknada preplate i radijske frekvencije. Prema odredbama Pravilnika o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja, koji je stupio na snagu 1. rujna 2018., u dijelu koji se odnosi na korištenje službenih mobilnih telefona, linija i uređaja, dužnosnici i djelatnici u obavljanju svojih poslova mogu koristiti službene mobilne uređaje u skladu s odredbama navedenog Pravilnika i drugih akata mjerodavnih tijela i ovlaštenih osoba stranke. Također, navedeno je da će se troškovi korištenja službenih mobilnih linija i mobilnih uređaja korisnicima koji dužnosti obnašaju na razini teritorijalnih organizacija Stranke podmiriti odgovarajuće teritorijalne organizacije Stranke. Koncem obračunskog razdoblja (kalendarski mjesec), Stranci se ispostavlja račun uz koji se prilaže specifikacija korištenih usluga. Stranka vodi evidenciju mobilnih pretplatničkih brojeva.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni u iznosu 1.717.155,00 kn odnose se na najam poslovnih prostora i javnih površina u iznosu 1.026.156,00 kn, najam opreme u iznosu 645.068,00 kn te najam vozila u službene svrhe u iznosu 45.931,00 kn. Rashodi za najam poslovnih prostora odnose se na zakup poslovnih prostora koji koriste organizacije. Prema tabličnom pregledu poslovnih prostora u najmu ili vlasništvu, Stranka ima 89 poslovnih prostora u zakupu te 12 prostora u vlasništvu. Navedeni pregled sadrži podatke o zakupodavcu, odnosno vlasniku prostora, adresi i površini poslovnog prostora, uvjetima korištenja, datumu ugovora o zakupu, iznosu mjesечne zakupnine i drugo. U vlasništvu jedinica lokalne samouprave je 77 poslovnih prostora, a 12 poslovnih prostora je u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba. Stranka plaća zakupnine na temelju odluka gradskih i općinskih vijeća, zaključenih ugovora te ispostavljenih računa. Prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, Stranka u 2018. nije koristila poslovne prostore bez naknade.

Rashodi za najam opreme u iznosu 645.068,00 kn odnose se na najam opreme (audio, video, rasvjetna i scenska oprema, grafički dizajn i video snimanje) za održavanje XVIII. Općeg sabora Stranke i drugih skupova te obilježavanja obljetnica osnutka organizacija Stranke.

Rashodi za najam vozila u službene svrhe ostvareni u iznosu 45.931,00 kn odnose se na najam vozila za prijevoz članova Stranke (županijske organizacije) u vezi s održavanjem sjednica Predsjedništva i Nacionalnog vijeća, XVIII. Općega sabora Stranke, radnih sjednica u sjedištima županijskih organizacija te Središnjici i drugo.

Rashodi za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvareni u iznosu 1.715.416,00 kn odnose se na rashode za naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu 1.048.957,00 kn te naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu 666.459,00 kn. Rashodi za naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu 1.048.957,00 kn odnose se na rashode za ugovore o djelu i autorske honorare (drugi dohodak) ostvarene u ukupnom iznosu 784.727,00 kn te za administrativne poslove obavljene preko studentskih servisa u županijskim organizacijama i Središnjici Stranke u iznosu 264.230,00 kn. Stranka je u 2018. zaključila ugovore o djelu s deset fizičkih osoba uz mjesечne naknade u iznosu od 1.000,00 kn do 8.000,00 kn neto za poslove izrade fotografija za mrežnu i facebook stranicu Stranke, odnose s javnošću u županijskim organizacijama, ispomoći za sređivanje baze članstva u županijskim organizacijama, vođenja arhive Stranke, poslove administratora, održavanje mrežne stranice Stranke, čišćenje uredskih prostorija i drugo. Također, u 2018. je zaključila ugovore o autorskom djelu s 21 fizičkom osobom za glazbene nastupe, izvođenje umjetničkih programa, vođenje XVIII. Općeg sabora Stranke i drugo.

Naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu 666.459,00 kn odnose se na troškove smještaja osoba izvan radnog odnosa (obljetnice utemeljitelja Stranke grada Splita, Zajednice žena Katarina Zrinski te stradanja Vukovara, održavanje XVIII. Općeg sabora Stranke u Zagrebu, klauzure Stranke u Osijeku, hodočašće članova Stranke u Međugorje i drugo) u iznosu 425.957,00 kn, korištenje privatnog automobila u službene svrhe vanjskih suradnika, predsjednika i tajnika županijskih, gradskih i općinskih organizacija Stranke u vezi s održavanjem sastanaka (Nacionalnog odbora Zajednice utemeljitelja Stranke dr. Franje Tuđmana, Središnjeg odbora Stranke, Nacionalnog vijeća) organiziranih u Središnjici i organizacijama Stranke, pohađanja Političke akademije te konferencija u zemlji i inozemstvu u iznosu 208.733,00 kn te drugo (ENC, cestarine, parking) u iznosu 31.769,00 kn. Naknade su obračunavane i isplaćene u skladu s propisima.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni u iznosu 909.710,00 kn odnose se na intelektualne usluge u iznosu 884.710,00 kn te usluge projektanta u iznosu 25.000,00 kn. Rashodi za intelektualne usluge odnose se na usluge istraživanja tržišta, odnosno ispitivanje javnog mijenja u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, rad na medijskoj promidžbi Stranke, izradu analize stanja usklađenosti s Općom Uredbom o zaštiti podataka, kreativnog koncepta XVIII. Općega sabora, usluge medijskog izvješćivanja, savjetovanja u pojedinim županijskim organizacijama, korištenje fotografskog i video servisa, analizu medijskih sadržaja, fotografiranje povodom obilježavanja pojedinih događaja, pružanje marketinških usluga na Z net internetskom portalu, prevođenje, pomoć i savjetovanje u organizaciji novinskih konferencija i drugo.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja ostvareni u iznosu 483.708,00 kn odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja računalnih programa (održavanje programskog rješenja, zakup servera, servis računala i drugo) u iznosu 242.442,00 kn, poslovnih prostora (soboslikarski radovi, uređenje poslovnih prostora, popravak dizala i drugo) u iznosu 147.050,00 kn te prijevoznih sredstava (redovno održavanje službenih vozila Stranke) u iznosu 94.216,00 kn.

Rashodi za naknade troškova zaposlenima u iznosu 452.254,00 kn odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 289.701,00 kn, korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 32.826,00 kn, dnevnice za službeni put u zemlji i inozemstvu u iznosu 22.061,00 kn, naknade za smještaj na službenom putu u iznosu 13.319,00 kn, te drugo (ENC, cestarina, parking) u iznosu 94.347,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu 591.874,00 kn, što je 2,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije (građevinski objekti, računalna oprema, uredski namještaj i oprema, komunikacijski uređaji, vozila i druga imovina u vlasništvu Stranke).

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 184.607,00 kn, što je 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 123.604,00 kn, kamate za primljene kredite u iznosu 48.186,00 kn, zatezne kamate u iznosu 10.344,00 kn te negativne tečajne razlike u iznosu 2.473,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) su ostvareni u iznosu 1.431.047,00 kn, što je 4,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na donacije Zakladi Stranke u iznosu 1.186.066,00 kn te druge donacije (pomoći) građanima i udrugama u iznosu 244.981,00 kn. Zaklada je utemeljena u listopadu 1995., a počela je s radom u travnju 1996. Zastupa je Nacionalni odbor Stranke. Sjedište Zaklade je u Zagrebu. Prema odredbi članka 35. Statuta Stranke, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2018., Zaklada je centar izvrsnosti za političko obrazovanje članova Stranke, političko savjetovanje, jačanje političke kulture, kulture dijaloga i demokratskog društva. Zaklada je Stranci dostavila financijske izvještaje za 2018. te specifikaciju materijalnih troškova iz koje je vidljivo za koje su namjene utrošena odobrena sredstva. Rashodi za donacije (pomoći) građanima i udrugama odnose se na 58 donacija koje je Stranka donirala na temelju zamolbi građana, udruga, zaklada, crvenih križeva, dječjeg doma i bolnice.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su ostvareni u iznosu 825.608,00 kn, što je 2,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na transfere gradonačelnicima i načelnicima u iznosu 526.100,00 kn, otpisana potraživanja na prijedlog popisnog povjerenstva i odluke odgovorne osobe u iznosu 149.028,00 kn, naknade štete fizičkim i pravnim osobama na temelju ugovornih obveza u iznosu 129.330,00 kn te ostala porezna davanja u iznosu 21.150,00 kn.

- Višak prihoda

Višak prihoda za 2018. iznosi 12.836.641,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 3.349.218,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 16.185.859,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 30.462.158,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	13.894.521,00	14.063.274,00	101,2
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	3.348.125,00	3.348.125,00	100,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	10.526.084,00	10.694.837,00	101,6
1.3.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	20.312,00	20.312,00	100,0
2.	Financijska imovina	8.555.336,00	16.398.884,00	191,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	6.527.268,00	14.547.499,00	222,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	400.151,00	187.858,00	46,9
2.3.	Dionice i udjeli u glavnici	744.000,00	744.000,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	883.917,00	919.527,00	104,0
	Ukupno imovina	22.449.857,00	30.462.158,00	135,7
3.	Obveze	10.822.221,00	5.997.881,00	55,4
3.1.	Obveze za rashode	6.080.418,00	5.078.354,00	83,5
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	3.850.000,00	0,00	-
3.3.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	891.803,00	919.527,00	103,1
4.	Vlastiti izvori	11.627.636,00	24.464.277,00	210,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	22.449.857,00	30.462.158,00	135,7
	Izvanbilančni zapisi	1.569.152,00	1.110.882,00	70,8

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2018. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2018. za 8.012.301,00 kn ili 35,7 %. Značajnije povećanje vrijednosti imovine odnosi se na finansijsku imovinu koja je veća za 7.843.548,00 kn ili 91,7 %. U odnosu na stanje iskazano početkom godine, obveze za kredite i zajmove su koncem 2018. manje za 3.850.000,00 kn, zbog otplate dva dugoročna i jednog kratkoročnog kredita, a vlastiti izvori su veći za 12.836.641,00 kn ili 110,4 %, zbog ostvarenog viška prihoda.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 14.063.274,00 kn odnosi se na poslovne objekte u iznosu 9.825.117,00 kn, zemljišta u iznosu 2.710.752,00 kn, opremu i uređaje za održavanje i zaštitu te druge namjene u iznosu 663.425,00 kn, knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti u iznosu 402.932,00 kn, izdatke za studije i akte u vezi s osnivanjem Zaklade u iznosu 250.000,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu 113.690,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 87.759,00 kn te ulaganja u računalne programe u iznosu 9.599,00 kn.

Financijska imovina iskazana u iznosu 16.398.884,00 kn, odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu 14.547.499,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 919.527,00 kn, dionice i udjele u glavnici (službeno glasilo Stranke Glasnik d.o.o. Zagreb) u iznosu 744.000,00 kn te potraživanja od radnika i druga potraživanja (naknade koje se refundiraju, predujmovi plaćeni dobavljačima i drugo) u iznosu 187.858,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu 14.547.499,00 kn, odnosi se na novac u banci u iznosu 14.379.909,00 kn te u blagajni u iznosu 167.590,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 919.527,00 kn odnose se na potraživanja od jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava u iznosu 884.450,00 kn te za članarine u iznosu 35.077,00 kn. Za naplatu navedenih potraživanja Stranka upućuje opomene. Od ukupnih potraživanja (za prihode poslovanja te potraživanja od radnika i drugih potraživanja) iskazanih koncem 2018. u iznosu 1.107.385,00 kn, do konca lipnja 2019. Stranka je naplatila 884.077,00 kn ili 79,8 %.

Obveze iskazane u iznosu 5.997.881,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu 5.078.354,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja) u iznosu 919.527,00 kn.

Obveze za rashode u iznosu 5.078.354,00 kn odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 4.256.673,00 kn, obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2018.) u iznosu 800.681,00 kn te druge obveze u iznosu 21.000,00 kn. Obveze za materijalne rashode u iznosu 4.256.673,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu u iznosu 4.234.999,00 kn te obveze za naknade troškova radnicima (naknade za prijevoz na posao i s posla) u iznosu 20.058,00 kn i za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 1.616,00 kn. Do konca lipnja 2019. obveze za rashode podmirene su u iznosu 4.745.579,00 kn ili 93,5 %.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja) u iznosu 919.527,00 kn odnose se na odgođeno priznavanje prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 884.450,00 kn te članarina u iznosu 35.077,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 1.110.882,00 kn odnose se na sudski spor s drugom političkom strankom (koji je u tijeku) u iznosu 580.448,00 kn u vezi sa Sporazumom o zajedničkom izlasku na izbore za zastupnike 8. saziva Hrvatskog sabora iz listopada 2015., moguće obveze koje Stranka i dobavljač rješavaju dogovornim putem u iznosu 485.904,00 kn te operativni leasing vozila u iznosu 44.530,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 17. lipnja do 18. studenoga 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i finansijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 - ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
3. Pravilnik o sustavu finansijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te finansijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe
5. Statut Stranke, koji je bio na snazi do 30. lipnja 2018.
6. Statut Stranke, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2018.

7. Godišnji program rada s finansijskim planom Stranke za 2018. te izmjene i dopune finansijskog plana za 2018.
8. Finansijski statut Stranke (studen 2014.), koji je bio na snazi do 19. prosinca 2018.
9. Finansijski statut, koji je stupio na snagu 20. prosinca 2018.
10. Odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika
11. Opći etički kodeks ponašanja članova Stranke (studen 2003.)
12. Pravilnik o organizaciji, unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mesta u Stranci (prosinac 2013.), koji je bio na snazi do 31. kolovoza 2018.
13. Pravilnik o unutarnjem redu i sistematizaciji radnih mesta (funkcija) u Glavnem tajništvu i uredima Stranke (kolovoz 2018.), koji je stupio na snagu 1. rujna 2018.
14. Pravilnik o radu (prosinac 2013.), koji je bio na snazi do 31. kolovoza 2018.
15. Pravilnik o radu (kolovoz 2018.), koji je stupio na snagu 1. rujna 2018.
16. Pravilnik o korištenju službenih automobila (siječanj 2016.), koji je bio na snazi do 31. kolovoza 2018.
17. Pravilnik o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih uređaja, zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (rujan 2018.), koji je stupio na snagu 1. rujna 2018.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također, korištени su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacija u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s voditeljem Odjela za logistiku i financije i drugim zaposlenicima Stranke te su pribavljeni obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnoj stranici Stranke.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2018. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.